

Een dynamische herfsttuin met kleur en impact

Rode of grote pimpernel: heel bruikbaar, maar ook relatief onbekend

Het valt niet mee om er slechts tien te benoemen, maar op ons verzoek doet Sipke Terpstra, beplantingsspecialist bij Lageschaar Vaste Planten, dat toch. Naast de praktische informatie over hoogte, bloeiperiode en de beste standplaats, neemt Terpstra ons in zijn enthousiasme mee in de bijzonderheden van elke plant. En passant geeft hij ook nog mooie combinatietips. Kortom, drie pagina's vol inspiratie voor wie een tuin wil creëren die tot lang na de zomer blijft boeien.

Bepantingsontwerper Sipke Terpstra deelt zijn top 10 van planten met een opvallend herfstbeeld

Auteur: Heidi Peters

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Leucanthemella serotina

Deze witbloeiende plant staat graag in de zon, bloeit in september en oktober en wordt tot 150 centimeter hoog. Het is een hoog opgaande plant met lancetvormig getand blad. 'De bloemen zijn wit en groot en hebben een geel hart, waardoor je tot ver in de herfst een zomerse sfeer in de tuin houdt. Dat er ook een hérfstbloeiende margriet bestaat, is niet bij veel mensen bekend. Wanneer je deze plant combineert met de *Pericaria* 'Fat Domino', dan is dat een hele mooie combi. De dikke rode aren van de *Pericaria* met de grote witte bloem van deze herfstmargriet is een prachtige, frisse combinatie. Beide bloeien tot ver in oktober, eigenlijk bijna tot de eerste nachtvorst.'

***Molinia arundinacea* 'Skyracer'**

'Er zijn heel veel mooie *Molinia*-selecties. Dit is een van de hoogste en daarmee heb je de top van de toppers van de grotere herfstplanten. Deze "Skyracer" is heel mooi recht opgaand en krijgt mooie sierpluimen. Dat creëert een architectonische vormgeving. In combinatie met de sierlijke beweging van de bloeiarmen, maakt het een mooie, elegante herfstplant die ook nog eens een heel mooi geel, goud, amber kleurverloop heeft. In juli begint de bloei die richting september, oktober verkleurt naar goudgeel. Samen met de laagstaande herfstzon creëert deze bloei een gouden gloed met een romantische herfstfeer in de tuin. Letterlijk en figuurlijk de topper in je tuin!' De plant blijft tot zeker na de jaarwisseling staan. Met een hoogte van maar liefst 250 centimeter is dit siergras de grootste onder de grote siergrassen. De plant wil graag normaal tot natte grond en een standplaats in de zon of halfschaduw.

Succisa pratensis

De inheemse blauwe knoop stond ook in de eerder gepubliceerde top 10 van inheemse planten om mee te ontwerpen. 'Juist in de herfst geeft deze het mooiste beeld. Daarom heb ik 'm nu weer opgenomen. De bloei begint in juli en tot ver in oktober heeft de *Succisa pratensis* met z'n elegante stelen nog steeds bloemen. Voor bijen en vlinders is het een belangrijke nectarplant, juist vanwege deze late bloei. En van eigen bodem, een echte inheemse schoonheid. We hebben deze bewust in onze Floriadetuin opgenomen en we zien daar ook dat de lilablauwe bloemen drukbezocht worden door verschillende insecten.' De plant wordt 40 tot 80 centimeter hoog, bloeit van juli tot in oktober en houdt van een normaal tot vochtige standplaats met zon.

***Veronicastrum* 'Pink Glow'**

Oftwel: Virginische ereprijs. 'Deze staat in de top 10 omdat de plant zelf al heel mooi kransvormig blad heeft met een strak opgaande steel. In de zomer bloeit de plant met zachtroze aren. En nu komt het: in het najaar kleurt de hele plant naar donkerbruin tot bijna zwart. Het geheel heeft een prachtig silhouet en in combinatie met lichtgekleurd siergras steekt het geheel bijzonder mooi af. Heb je dan ook nog het strijklicht van de ondergaande zon, waarbij het gras wat oplicht met daartussen door het donker van de *Veronicastrum*, dan ontstaat een haast dramatische sfeer en een prachtig beeld. Je plant blijft staan tot je 'm afknijpt! Deze variant wordt 80 tot 120 centimeter hoog, bloeit van juli tot in september en verkleurt dan naar donker. Standplaats: normaal tot vochtig, zon/halfschaduw.

Amsonia hubrichtii

'De bloeitijd van deze blauwe ster is van mei tot juli, maar persoonlijk vind ik 'm het mooiste in de herfst. Het is een plant die het hele jaar door opvalt en mooi is. De zachtblauwe bloemtrosjes aan de stevige stengels verschijnen in het voorjaar al vroeg. De hele zomer heb je een mooie fijnbesnaarde plant. Maar dan wordt het herfst en daarmee wordt deze *Amsonia hubrichtii* een echte showstopper. Hij verkleurt naar goud en aubergine en alles wat ertussenin zit. Je vraagt je af hoe de natuur het zo mooi kan maken. In combinatie met het mooie, fijne blad en de opgaande groeivorm is het prachtig. Het is ook een plant die je al van veraf ziet staan.' De plant wordt 50 tot 70 centimeter hoog en de standplaats moet normaal tot droog zijn, zon/halfschaduw.

Solidago virgaurea

'Dit is onze inheemse, niet-woekerende, guldenroede. Alleen al is opvallend, dat deze niet woekert. Dat komt doordat deze plant heel korte uitlopers maakt. Niet te verwarren met invasieve soorten, die daar juist wel om bekend staan. Hoogzomer begint de bloei en in september/oktober bloeit de guldenroede volop met kleine gele bloemetjes op donkere stengels. De opgaande structuur van deze plant en de mooie zaadpluisjes die na de bloei ontstaan, maakt het tot ver in het najaar een mooie, sierlijke plant. Veel wilde bijen en zweefvliegen zijn dol op deze plant. De standplaats heeft droge tot normale grond en zon/halfschaduw. Dat maakt het een dankbare plant onder bomen. Ontzettend mooi te combineren met inheems siergras *Deschampsia cespitosa*, die het ook goed doet op droge schaduwplekken. Ook deze staat in onze Wild at Heart-tuin op de Floriade onder een oude eikenboom sierlijk te bloeien.' Deze plant wordt 30 tot 100 centimeter hoog.

***Aster oblongifolium* 'October Skies'**

'De naam zegt het al: "October Skies". De violetblauwe bloemetjes zijn er tot ver in oktober. De plant heeft heel fijnverdeeld blad aan houtige stengels. Het is een supersterke plant met een zee aan bloemen. Gaandeweg het seizoen worden het er steeds meer. Kleine bloemetjes, met een prachtige kleur. De plant doet het goed in volle zon en ook in halfschaduw, aan de rand van bomen. Deze aster woekert niet en heeft een haast wolkige groeivorm. Naarmate de andere planten in de tuin uitgebloeid raken, begint deze juist steeds uitbundiger te bloeien. De juiste standplaats heeft droge tot normale grond en deze sterke plant wordt 40 tot 60 centimeter hoog.

***Actea simplex* 'Brunette'**

'Dit is bijna een klassieker. Een bijzonder fraaie plant met lange, witte, zoetgeurende bloemaren die sterk afsteken bij het driedubbel geveerde donkerbruine blad. Hoe meer de plant in de zon staat, hoe donkerder het wordt. Qua standplaats kan dat, mits de plant voldoende vocht krijgt. Doordat de plant zo laat in het najaar nog zoveel bloei geeft, is ook dit een zeer gewaardeerde nectarplant voor vlinders. Wanneer je deze in de tuin plant, mag je erop vertrouwen dat je de dagpauwoog en andere vlindersoorten te zien krijgt. Het is, ook voor mensen, een heerlijk zoetgeurende plant die een extra beleving in de tuin meebrengt. De combinatie met een siergras met lange pluimen, zoals de *Molinia* "Skyracer" levert een mooi herfsttafereel op! De *Actea simplex* 'Brunette' wordt 120 tot 150 centimeter hoog en heeft een standplaats nodig met normaal tot vochtige grond in zon/halfschaduw.

***Aster tataricus* 'Jindai'**

'Deze speciale selectie van de Siberische herfstaster, die in de Jindai Botanische Tuin van Tokyo gevonden is, wordt hoger en is nog steviger. Het is een van de laatst bloeiende asters en gaat pas bloeien in

oktober en november. De eerste keer dat ik deze variant zag, zo'n vijftien jaar geleden, was ik aangenaam verrast. Door zijn grote bladeren herkende ik hem niet als een aster, maar wel door de naar verhouding kleine lila-paarse bloemetjes met een groot geel hart. De bloemtros heeft een opvallend regelmatige vertakking. De plant wordt 100 tot 150 centimeter hoog en heeft graag zon tot halfschaduw. Deze late nectarplant doet het echter ook goed in de droge schaduw, zoals onder een boom.'

Helianthus salicifolius

'Deze plant is mijn persoonlijke favoriet. De wilgbladige zonnebloem. Deze kan 200 tot 250 centimeter hoog worden en het is letterlijk en figuurlijk een herfsttopper. De zonnebloem groeit de hele zomer door, met

lange gebogen, opgaande stengels met heel veel smalle blaadjes. Dat heeft de hele zomer al een bijzondere sierwaarde. Pas heel laat in het jaar komen daar nog trossen donkergele zonnebloemetjes bovenin, wanneer je het haast niet meer verwacht. Ik vind dat een bijzondere manier van groeien. Een eigenzinnige vorm van plant, kun je wel stellen! *Helianthus salicifolius* vraagt om een normale tot droge en zonnige standplaats.